

GOVERNMENT DEGREE COLLEGE, BHAINSA

DEPARTMENT OF ECONOMICS

"జిజ్ఞాస"

JIGNASA STUDENT STUDY PROJECT

అంశము: రైతుబంధు

(Rythu Bandhu scheme of Telangana – a study)

BY

SK. Azeem, BA IIIyr (059181018)

K. Shreya, BA IIyr (059191403)

J. Supriya, BA II yr (059191401)

Sd. Abdul, BA Iyr (059201032)

Ch. Laxmi, BA Iyr (059201040)

SK. Ahmed Hussain, BA IIyr (059191110)

UNDER THE SUPERVISION OF

Dr.M,Saraswathi

Asst. Professor,

Co Supervisor

Praveen Lal, Lecturer

రైతుబంధు

పరిచయం: మన గ్రామీణ వ్యవసాయ వ్యవస్థలో అధిక సంఖ్యకులు చిన్న, ఉపాంత రైతులు వీరికి వ్యవసాయభివృద్ధికి కావలసిన మేలురకమైన ఉత్పాదకాలను ఆర్థిక స్తోమత లేదు అందువల్ల వీరికి పరపతి అవశ్యకత ఉంది. ప్రైవేటు పరపతివల్ల గ్రామీణులకు అధిక నష్టం వాటిల్లుతుంది నైతిక విలువలు లేని వడ్డీ వ్యాపారస్తుల ద్వారా రుణాన్ని పోందిన పల్లెప్రజలు అధిక వడ్డీ రేట్లు వల్ల రుణగ్రస్తులకు లోనవుతున్నారు. వడ్డీ వ్యాపారస్తులు మెసాలు నుంచి వ్యవసాయదారులను ఇతర వృతులవారిని రక్షించడానికి వ్యవస్థాపూర్వక పరపతి అవసరం.

హరిత విప్లవ కారణంగా మన వ్యవసాయ రంగంలో నూతన వ్యవసాయ వ్యూహం అమలులోకి వచ్చింది, అందువల్ల పెద్ద భూకమతలు కలిగిన వ్యయసాయదారులకు కూడా వ్యవసాయ యాంత్రికరణకు , మేలురకపు వంగడాలు కోనుగోలుకు పరపతి అవశ్యకత ఉంది. మన దేశంలో ఎకంగా 70 % ప్రజలు దాని పైనే ఆధారపడినారు. మన దేశంలో భూకమతల పరిమాణం అనేది చాలా తక్కువగా ఉంది, అందువల్ల చిన్నరైతులు ఎక్కువగా ఉన్నారు , వీరికి పెట్టుబడి లభ్యత కష్టంగా ఉంది, ఈ పెట్టుబడి కోసం వారు వడ్డీవ్యాపారస్తులు , దళరులు పైన ఆధారపడాల్సి వస్తుంది. బ్యాంకులు విత్తసంస్థలు అవసరమైన ఋణాలు మంజూరు చేయకపోవడం వల్ల రైతులు ఋణాల ఉబ్బిలో

చిక్కుకోని పోతున్నారు. దిని గుర్తించిన తెలంగాణ రాష్ట్రప్రభుత్వం బృహత్తర కార్యక్రమనికి శ్రీకారం చుట్టింది.

“స్టడి ప్రాజెక్ట్ లక్ష్యలు”:

1. రైతుబంధు వల్ల కలుగు ప్రయోజనాలు విశ్లేషించుట.
2. రైతుబంధు యొక్క ప్రభావం రైతులపై ఏవిధంగా ఉందో పరిశీలించడం.
3. వ్యవసాయ పెట్టుబడి అవశ్యకతను , పెట్టుబడి వ్యయంలో వస్తున్న పెరుగుదలను గుర్తించడం.
4. రైతుబంధు ప్రవేశ పెట్టడనికి కారణాలను విశ్లేషించుట.
5. కౌలుదరుని సమస్యలు తెలపడం.
6. నగదు పెట్టుబడి రైతులకు ఏ అవసరాలను తీరుస్తుందో చెప్పడం.

తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రైతుల కు పంటసాగు కోరకు విత్తనలు , ఎరువులు , పోలాల చదునుకు , కూలీదారులకు , మెదలగు సౌకర్యాల కోరకు నేరుగ పెట్టుబడి సహాయన్ని అందించాలని 2018 మే 10 రైతుబంధు పథకన్ని ప్రారంభించి , ఎడదికి ఎకరనికి 8 వేలు చొప్పున కరిప్ , రబి సిజిన్లకు 4 వేలు ఆర్థిక సహాయన్ని అందిస్తుంది . ఈది ఒక ధీర్షకాలికా లక్ష్యం తో ప్రారంభించారు . ఇది ఒక ధీర్షకాలిక లక్ష్యం తో రైతు ఆత్మహత్యలను , మరియు రైతులను ఋణాల ఉబ్బిలో నుండి భయటకు తేవడానికి రైతుబంధుతో పాటు 24 గంటల కరెంటు వసతి, చెరువుల పునర్మాణం కార్యక్రమలు చేపట్టింది. ఏ రైతువు కూడా ఏమి తకట్టు పెట్టకుండా ఏ వడ్డీ వ్యాపారస్తుని వద్దకు వెళ్ళకుండా ప్రభుత్వం

పెట్టుబడి సహాయన్ని అందిస్తుంది.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తిరిగి చెల్లించే అనసరం లేకూండా రైతులకు రైతుబంధు పథకం 2018 మే 10 నా కరీంనగర్ జిల్లాలోని హూజూరబాద్ నియోజిక వర్గంలోని శాలపల్లి,ఇందిరనగర్ వద్ద ప్రారంభించారు,మెదట దిని ధర్మరాజు పల్లె వాసులకు తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రి కె,చంద్రశేకర్ రావు చేతుల మీదుగ చెక్కులు,పట్టదారుపాసు పుస్తకాలు అందజేశారు.

భూకమతలు	రైతుల సంఖ్య
2 ఎకరల లోపు	42 లక్షలు
5 ఎకరల లోపు	11 లక్షలు
5 - 10 ఎకరల లోపు	4.4 లక్షలు
10 -25 ఎకరల లోపు	94000 వేలు
25 ఎకరల కంటే ఎక్కువ	64800

దీని కోరకు 2018 లో ప్రభుత్వం 6 వేల కోట్లు జరిచేసింది, 2019 లో 12 కోట్లు కేటించింది. దిన్ని చెక్కుల పంపిణీ కోరకు ఆర్,బి,ఐ ద్వార 8 బ్యాంకులతో సహాయం అందిస్తుంది,

బ్యాంక్	మండల్లలో	గ్రామాలు
ఆంధ్రబ్యాంకు	126	756
SBI	225	1439
IVB	24	151
తెలంగాణ గ్రామీణ బ్యాంక్	-	230
కెనర బ్యాంక్	22	162

సిండికెట్ బ్యాంక్	33	235
గ్రామీణబ్యాంక్	34	186
కార్పొరేషన్ బ్యాంక్	26	143

స్పష్టికరణ : ప్రభుత్వం ప్రతిష్టాత్మకంగా ప్రవేశపెట్టిన రైతుబంధు పెట్టుబడి సహాయం అను పథకం వల్ల పేద,చిన్న రైతులు ,కౌలురైతులకు చేకూరుతున్న ప్రయోజనమం చాలా స్వల్పం.

రైతుబంధు పరిమితులు : పోడు భూములకు, ఇనాం భూములకు, న్యాయవివదల భూములకు కౌలుదారులకు వర్తించదు.

సమచార సేకరణ : ఈ ప్రాజెక్టును రూపొందించేందుకు విషయ సేకరణకై ప్రాథమిక సమాచారాన్ని ప్రశ్నవళి ద్వారా నిర్మల్ జిల్లాలోన్ని ,మూడు మండలలోని 50 గ్రామల్లో పర్యటించి. సమచారాన్ని రైతులను , ఉపాధ్యాయులను, ఆయ గ్రామ సర్పంచులను, పంచయతి సెక్రటరీ ,వీఆర్ఓలతో ముఖముఖి ద్వారా సేకరించాము. ద్వితీయ సమచారాన్ని తెలుగు అకాడమి పాఠ్యగ్రంథాలు ,వార్త పత్రకలు,అంతర్జాలం, ద్వార సేకరించాము

ప్రాజెక్టు పరిమితి :తెలంగాణ ప్రభుత్వం చేపట్టిన జిల్లాల పునర్విభజన భాగాంగ 11 అక్టోబర్ 2016 న నిర్మల్ జిల్లా ఎర్పడింది. జిల్లాలో కరిప్ లో వ్యవసాయ యెగ్యమైన భూమి 6068చదరపు ఎకరలు, రబ్బి లో 1397 చదరపు ఎకరలు.వరి,మెక్కజోలన్న,జోన్నలు ప్రదాన పంటలు. మెము నిర్మల్ జిల్లాలోని 3 మండలలను సందర్శించము.

నిర్మల్ జిల్లా

మండల లు	ఊరు	రైతు లు	అంది న వారు	అంద ని వారు	అర్హు లు	కార ణం
బైంసా	మహగాం	834	573	227	800	ఇనాం
	చింతల బోరి	320	139	180	319	ఇనాం
	కోతల్ గావ్	483	339	134	473	ఇనాం
	ఎగం	120	115	5	120	ఇనాం
	మఠేగాం	298	187	108	295	ఇనాం
కుభీర్	పల్సి	770	343	427	770	ఇనాం
	పార్డి	820	379	426	805	ఇనాం
	లింగి	460	250	204	454	ఇనాం
	సాంఘ్వి	240	100	37	157	ఇనాం
	బ్రమేశ్వ ర్	89	85	0	85	ఇనాం
తానుర్	ఉమ్రీ	120	113	07	120	ఇనాం
	బేంబర్	210	76	127	203	ఇనాం
	పాంగ్రి	180	79	50	129	ఇనాం
	జౌల	123	67	53	120	ఇనాం
	బోల్స్	300	118	170	288	ఇనాం

రైతుబంధు వల్ల కలుగు ప్రయోజనాలు :

రైతుబంధు పథకం ఒక దీర్ఘకాలికప్రక్రియ దినివల్ల చాల ప్రయోజనాలు కలవు.

1. నూతన పంటలు పండించే విధంగా ప్రోత్సహించడం.
  2. వడ్డి వ్యాపారస్తుల చేలతులనుండి బయటపడడం.
  3. సరైన కాలంలో పెట్టుబడి సహాయం అందించడంతో సరైన ఎరువులు,విత్తనాలు తిసుకుంటున్నారు.
  4. పెద్దరైతులకు-పెద్ద సహాయాన్ని,చిన్న రైతులకు చిన్న సహాయాన్ని అందిస్తుంది.
  5. రైతుబంధు వల్ల అటవీ,రేగడి,బంజారు వంటి భూములు సాగులోకి వచ్చాయి.
  6. సీజన్ల వారిగా ఆర్థిక పెట్టుబడిని అందించడం వల్ల బహుళపంటలు వేస్తున్నారు.
  7. బ్యాంకులో కాకుండా,చెక్కులు చేతుకు ఇవ్వడం వలన బ్యాంకు మేనేజర్ సమస్యలు రైతులకు తప్పినాయి.
  8. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం వైపు ప్రజల స్థాన మల్లుతుంది.
  9. ఇందులో ఇచ్చిన పాసుపుస్తకాలు చాల సజావుగా వున్నాయి మరియు ఇవి ఎలాంటి భఅక్రమాణాలకు గురికాకుండా బార్-కోడ్లు ఉంచారు.
  10. బ్యాంకుల నుండి ఋణాలను తక్కువ మోదాదులో తిసుకుంటున్నారు.
  11. మంచి భూమి నిటిపారుదల సౌకర్యాలు ఉన్నవారు తమ వ్యవసాయంలో లోటు నుండి వృద్ధి వైపు ప్రయణిస్తున్నారు.
- సమస్యలు :** 1. రైతుబంధు పథకం కౌలురైతులకు వర్తించదు , అందుమూలంగా రైతుఆత్మహత్యలు

జరుగుచున్నవి,

2. పేద,చిన్న రైతులు ,కౌలురైతులకు చేకూరుతున్న ప్రయోజనమం చాలా స్వల్పం.

ఈ పథకని మరింత పటిష్ఠపరిచేందుకు.

రైతుబంధు సహాయన్ని పెంచాలి. బ్యాంకుల నుండి అదిక ఋణల ఇప్పించాలి.

5 నుంచి 10 ఎకరల లోపు గల రైతులకు ఇవ్వ లి. పెట్టుబడి కాకుండ విత్తనలు ,ఎరువులు నాణ్యమైనవి ఇవ్వలి.

పంటనష్టం కింద భీమ సదుపాయలు కల్పించాలి రైతు పండిచే పంటకు మద్దతు ధర కల్పించాలి.

ఎరువులు,రసాయణలు తక్కువ ధరలకు ఇప్పించాలి.

పెద్దభూయజమనులు భూమి కౌలుదారులకు ఇస్తున్నారు,కౌలుదారులు బారిపెట్టుబడి,లాభనష్టలు

వస్రాఇ. అందుకని ఆ భూమి యెక్క రైతుబంధు పెట్టుబడి

సహాయన్ని కోడ్డిగాన్నా,పూర్తిగన్నా కౌలురైతుకు

అందించాలి.
